

פרשת בהר בחוקותי
כניסת השבת : 19:09
צאת השבת : 20:13
רבנו תם : 20:56
אופק ת"א
כ"ב אייר תש"פ

"עטרת מרדכי אליהו" בית תורה וחסד

בית מדרש יום חצות לילה. לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים. ובית תמחו לזקקים על שם ועילוי נשמת מור מרן הראשון צ' המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א ועילוי נשמת הצדיקים: רבי יעקב רבי ישראל רבי מאיר ורבי אלעזר למשפחת אביהעירא זיע"א וע"פ הנאזים הצדיקים: מרן הראשון צ' הרב עובדיה יוסף זצוק"ל זיע"א ורם מיכאל אברל צ' זיע"א

פרשת השבוע
חזרת מרן
הראשון צ' זיע"א

עמל התורה

"אם חקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם" (כ"ו, ג')
"אם חקתי תלכו" - שתהו עמלים בחוכה" (רש"י)

מדברי רש"י למדנו, שכל אדם חייב ללמוד תורה על ידי עמל.

אי אפשר להסתפק בשמיעת שיעורים גרידא, כיון שאין בהם עמל. את אותם השיעורים אדם יכול לשמוע במנוחה ובנחת. אמנם שמיעת שיעורים והרצאות באמצעות קלטות וכדו' היא דבר חשוב כשלעצמו, אך אין בה המעלה הגדולה של לימוד תורה מתוך עמל. על כל אדם לקבוע עיתים לעמול, ללמוד ולהבין בעיון רב. אם קשה לו, הוא יכול לקבוע לימוד עם חברותא בעניין קבוע, ובצוותא ילמדו ויעמלו בהבנת הדברים הנלמדים.

צריך לדעת שאין גבול לעמל התורה. רבינו יונה בפירושו למסכת אבות (פ"ג מ"ט) כותב, שלפעמים אדם יכול לעסוק בלימוד הלכה אחת במשך מספר ימים ואפילו מספר שנים, עד שהוא מגיע להבנה שלמה ואמיתית של אותה ההלכה.

אם אדם קובע עיתים ללימוד תורה בעמל, להתייגע בדברי תורה, או אז יזכה לכל ההבטחות הכתובות בהמשך הפרשה.

ללא סיוע המלאכים

"אם חקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם" (כ"ו, ג')

ה'אור החיים' הקדוש, בפירושו האחרון לפסוק זה, כתב: "עוד יתבאר על דרך מה שאמרו בפרק השוכר את הפועלים (בבא מציעא פ"ה ע"ב) במעשה שהוא מרבנן שאמר לו אליהו סימן להכיר כסאו של רבי חייא בהליכתו מן עין של מטה לשיבה של מעלה, שהיה עולה מעצמו ולא היה צריך למלאכים להעלותו כשאר הצדיקים. וזה השגתו היתה באמצעות השתדלותו נמרץ בעסק התורה לעצמו ולאחרים כאמור שם. והוא מאמר 'אם חקתי' - תלכו, פירוש: באמצעות השתדלות בתורה ללמוד וללמד כרמוז בתיבת 'בחקתי' - תלכו, פירוש: מעצמכם, כרבי חייא, ולא תצטרכו למלאכים להוליך אתכם".

רבי חייא היה מזרעו של שמעי אחי דוד המלך (ראה כתובות ס"ב ע"ב), אך לא בואת בלבד היתה ניכרת דרגתו. הגמרא אומרת (כתובות כ"ג ע"ב) עליו: "גדולים מעשי חייא". ר' חייא רצה ללמד את ילדי ישראל תורה, ולכן יום פעילות מיוחדת וענינה להפצת התורה ברבים: הוא לא הסתפק בלימוד באמצעות ספרי קודש הקיימים, אלא טרח בעצמו לקנות מכספו עורות, וכתב עליהם בעצמו את התורה, כדי שהילדים ילמדו בקדושה ובטהרה.

על פעולותיו אלו זכה ר' חייא למדרגתו הגבוהה. פה קדוש, שכל דיבורו בקדושה, זכה ל"יתגור אומר ויקם לך" (איוב כ"ב, כ"ח): כאשר עמד בתפילה עם בניו, כל בקשותיו התקיימו (ראה ב"מ פ"ב ע"ב). זהו מה שכתב 'אור החיים' עליו, שבזכות עיסוקו ב"בחקתי" - דהיינו בלימוד התורה ובהפצתה, זכה ל"יתלכו" - שלא היה צריך את סיועם של המלאכים, אלא הלך מעצמו ממדרגה למדרגה.

מי שילך בדרכו של ר' חייא וילמד תורה לאחרים בקדושה, מובטח לו שגם הוא יעלה מעצמו, ללא סיועם של המלאכים.

בקומה זקופה

"ואולף אתכם קוממיות" (כ"ו, י"ג)

"ואולף אתכם קוממיות" - שתלכו בקומה זקופה" (רש"י בשם תורת כהנים כ"ו, י"ג)

יש להקשות על דברי רש"י אלו, שכן מובא בהלכה שאסור לאדם ללכת בקומה זקופה (עיי' שו"ע או"ח סי' ב' סעי' ו' ולחונים עליו), ומי שהולך כך הוא "דוחק רגלי השכינה" (משנה ברורה ס"ק ט'). מהי, אפוא, משמעותה של ברכה זו?

יש לומר, שההלכה אמורה בזמן הזה, כאשר האדם הולך בעצמו, נפרד מה', אז צריך הוא לזכור שלא להתגאות, ועליו לכוף את קומתו. אבל לעתיד לבוא, כאשר האדם ילך עם הקב"ה, הוא יוכל ללכת בקומה זקופה. כאשר האדם מגביה את עצמו, הרי הוא דוחק רגלי השכינה; אבל כאשר הקב"ה בעצמו זוקף את קומתו - יש בכך ברכה גדולה. במעמד שכזה אין כל חשש לגאוה... ("דברי מרדכי")

תנא דבי אליהו
חידושים בפרשה

יום ירושלים

בכל כי רצו עבדיך את אבניה

כשביקר בעל הבן איש חי בארץ ישראל הוא לקח אבן מירושלים והביא אותה לבגדאד. שם הניחו אותה בפתח בית-כנסת המרכזי של בגדאד הנקרא "בית זילכא". וקבעו אותה מתחת למזוזה בפתח בית-הכנסת.

בבית-כנסת זה היו מתפללים עשרת-אלפים אנשים. כולם היו מנשקים את המזוזה ואחר כך את האבן הקדושה מארץ ישראל לקיים מה שנאמר "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו".

חכמינו אמרו כי מהפסוק הזה לומדים איך להביא את הגאולה. מתי "אתה תקום תרחם ציון"? מתי "עת להקנה"? מתי "בא מועד"? התשובה כתובה בפסוק שאחריו: "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו" (תהלים קב, יד). כאשר בני-ישראל ירצו את אבני ארץ ישראל ויחוננו אותה (סוף ספר הכוזרי מאמר חמישי, כז). וכך כתב שם:

"גם מי שמעורר בלב בני אדם אהבה למקום הקדוש הזה ראוי לשכר בלא ספק והוא מקרב עת בוא תקוותו, כמה שנאמר: 'אתה תקום תרחם ציון' כי עת להקנה פי בא מועד: 'כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו'. זאת אומרת, ירושלים לא תבנה כי אם כאשר ישתוקקו אליה בני ישראל תכלית תשוקה עד אשר יחוננו את אבניה ואת עפרה". ובוודאי היה בעל הבן איש חי מאלה שמעוררים בלב בני-אדם אהבה למקום הקדוש הזה.

ירושלים - השמחה של העולם

חכמינו אומרים שבשעה שנבוכדנאצר החריב את בית המקדש הוא לא פגע רק בו. הוא מחק באותה שעה את החיוך מעל פניהם של כל בני האדם בעולם (שבת קמט ע"ב): "אמר רבי יוחנן, כל ימיו של אותו רשע, לא נמצא שחוק פפה כל ברה, שנאמר, (שם) 'ונחה שקטה כל הארץ, ופצחו רגלי'".

לעומת זאת ירושלים היא מקור השמחה בעולם. כל כך חשובה בה השמחה עד שאמרו כי אסור להיות עצובים בירושלים. עד כדי כך התייחסו לזה ברצינות. שהיו מתקינים בית מיוחד מחוץ לירושלים לכל מי שהיה עצוב. שלא ידביק בעצבות שלו את האחרים - חלילה.

כך מובא בפסיקתא רבתי (פרשה מא) על הפסוק "יפה נוף משוש כל הארץ", עיר שהיא הששון של כל העולם. "א"ר יוחנן אף כיפה של חשבונות היתה חוץ לירושלים וחשבונותיהם היו יוצאים ועושים חוץ לירושלים תחת אותה הכיפה מחוץ לעיר והיו אוכלים ושותים ושמיחים בתוך העיר".

מה זה "כיפה של חשבונות"? בית שעושים בתוכו חשבונות. שהי דרכם של מחשבי חשבונות עסקיהם הם טרודים ועצובים. ולכן הם היו יוצאים מחוץ לעיר לבית המיוחד הזה. מחשבים בו את החשבונות שלהם וחוזרים לעיר שמחים.

היופי והשמחה של המשכן

ביטוי ראשון לדבר זה היה במשכן שהקדים את בית המקדש בירושלים. חלק מנדבת המשכן היו "עלת תְּחָשִׁים". ומהם התחשים הללו? תרגם אונקלוס "ומשכי ססגונא" - עורות ססגוניים. כשאומרים היום "ססגוני" מתכוונים למשהו שיש בו הרבה צבעים, אבל בלשון חז"ל המילה "ססגוניים" מורכבת משתי מילים, "שש" ו"גוונים". רוצה לומר, משהו עם הרבה גוונים שמביאים גם לאדם ששון ושמחה, ובמקרה זה גם התחש עצמו שש בגוונים שלו. כך מסבירה הגמרא (שבת כח ע"א) את המילה "ססגונא" - "שש בגוונין הרבה".

התחש הזה היה בריאה מיוחדת לשעתה. כי היופי והשמחה האלה היו משהו שאין כמותו בעולם, רק במשכן ובבית המקדש. לכן אמרו חכמינו שעשרה קבים של יופי ירדו לעולם. תשעה נטלה ירושלים, ואחד כל העולם כולו. והיופי הזה הוא בגלל בית המקדש שבתוכה שהיה לו יופי מיוחד. "ניויו של עולם".

("אביהם של ישראל על התורה")

ערב-שבת

לימוד תורה והכנת צרכי שבת

שאלה א: האם מותר לאדם שמכינים עבורו את צרכי השבת ללמוד תורה ולא להשתתף בהכנות לשבת?

תשובה: בגמרא מסופר שגדולי חכמי ישראל השתתפו בהכנת צרכי השבת - רבא מלח דג הנקרא 'שיבוטא', ורבה ורב יוסף תתכו והכינו עצים וכו'. לכאורה לא מובן מדוע הגמרא מספרת זאת? ועוד תמוה: וכי אין לחכמים אלו מה לעשות אלא רק למלוח שיבוטא וכדו? אלא מכאן יש ללמוד שמצוה להתבטל מלימוד התורה כדי לעשות הכנה לשבת ואפילו בדבר קטן.

קניית צרכי שבת ביום שישי

שאלה ב: האם חובה לקנות את צרכי השבת ביום שישי?

תשובה: לכתחילה יקנה ביום שישי, אך אין לאחר את קניית הפירות והירקות ליום שישי אחר הצהריים כדי לקנותם בזול, שמא לא ימצא פירות וירקות כפי צרכו ויימנע מעונג שבת. ולמרות שמצוה לקנות צרכי שבת ביום שישי, בזמננו אפשר לקנות צרכי שבת אפילו מיום חמישי, מכיון שהיום הנשים רוצות להכין את צרכי השבת קודם לכן, ובפרט אם חושב שביום חמישי יקנה מצרכים טובים יותר.

זמן קציצת הציפורניים בערב שבת

שאלה ג: האם צריך להשתדל לגזוז את הציפורניים ביום שישי לפני חצות היום או שאפשר גם אחרי חצות היום?

תשובה: מצווה להתכונן לשבת ולגזוז את ציפורניו בערב שבת, אך אין זה משנה אם יגזוז את ציפורניו לפני או אחרי חצות היום. ומותר אפילו ביום חמישי

טבילה קודם חצות

שאלה ד: האם אפשר לטבול ביום שישי לפני חצות היום?

תשובה: אפשר לטבול לפני חצות היום לאחר קריאת "שנים מקרא ואחד תרגום", ואפשר לנהוג כך גם לכתחילה, ועולה הטבילה כאילו טבל אחר חצות.

(*"קול אליהו"*)

התמונה ש"הרגישה"

הגמרא (בבא בתרא טז ע"ב) מספרת שהחברים של איוב היו חברים אמיתיים, וכשהוא חלה שלושתם הגיעו מיד לבקר אותו ונכנסו בבת אחת בשער אחד. שואלת הגמרא איך הם ידעו שצרות באו על איוב, ואומרת שיש שתי אפשרויות. האחת, שהיו לכל אחד מהם תמונות של חבריו חרוטות בתכשיט, וכשהיה קשה לאחד מהם זה היה ניכר בתמונה. אפשרות אחרת, שהם נטעו עצים אחד על שם כל חבריו, וכשהעץ על שמו של איוב כמש בנינה שלהם הם הבינו שהמצב של איוב עגום ובאו לבקרו.

סיפור דומה היה לליאור אשד מכולל מר"ץ במבשרת ציון, וכך הוא מספר: במשך הרבה שנים תלינו בסוכה שלנו את תמונת ה"אושפיזין" המפורסמת שבמרכז יש שני רבנים מאירי פנים: שני הרבנים הראשיים לישראל, הרב מרדכי אליהו וצ"ל, והרב אברהם אלקנה כהנא שפירא וצ"ל. בדיוק בשנה האחרונה של הרב אליהו, ראינו שהתמונה כבר איננה מה שהייתה, סוף כל סוף הסוכה והגשמים עושים את שלהם, והתמונה קצת דהתה והתקמטה. החלטנו שבשנה הבאה היא כבר לא תהיה בסוכה.

עבר חג הסוכות, והחלטתי, שלא ייתכן שבסוכת העץ שלנו, לא תהיה תמונה של הרב מרדכי אליהו. לקחתי את לוח השנה שהישיבה שלחה, שהיא מלאה בתמונות של הרב אליהו, וצירפתי תמונה לתמונה עד שהתקבלה תמונה מורכבת מתמונות רבות של הרב. הלכתי לחנות מסגרות וקניתי מסגרת יפה, הכנסתי את התמונה החדשה למסגרת, ואז כשהתוצאה עמדה מול עיני, אמרתי לעצמי: זה כל כך יפה, חבל לחכות עם זה עד לחג הסוכות. החלטנו לתלות אותה בבית. ואכן ההחלטה הייתה טובה מאוד. שבוע לפני שהרב נפטר, פתאום נפלה לה התמונה מגובה מטר וחצי, שם הייתה תלויה, אל הרצפה, אבל לא קרה לה כלום. כיוון שידעתי שהרב חולה מאוד, חששתי מעט, אבל מיד הרגעתי את עצמי שאלו דמיונות, אבל כנראה שהתמונה "הרגישה", ואכן, לצערנו הגדול, לאחר שבוע הרב עזב אותנו.

תקראנה לי נעמי

ב"ה זכינו להיריון, וכמו כל הורים חשבנו על שמות שונים על הבן או הבת שתהיה לנו, אבל ידענו את ההדרכה של הרב לא לקבוע שם לפני הלידה. וכך רק חשבנו על שמות שונים אבל לא החלטנו על כלום.

בחודש החמישי להריונה הופיע הרב בחלומה של אשתי, לבוש בגלימה, ואמר לה: אני אומר לך, נעמי זה שם טוב, נועם ה'. לא ידענו שיש לנו בת. לא חשבנו על השם נעמי, אבל זה היה שם נחמד בעינינו וחיכינו ללידה לראות שיש לנו באמת בת.

למות לציין שאכן נולדה לנו בת מתוקה, וכשהסתכלנו על פניה נוכחנו עד כמה מתאים לה השם נעמי. (*"אביהם של ישראל" חלק ז'*)

לקראת עשור לפטירת מרן הרה"ג

הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

משלימים את רכישת בית כנסת "עטרת מרדכי אליהו"

וזוכים ב: א. **תפילה** לישועתכם מידי יום באשמורת הבוקר, **והקדשת לימוד התורה** של אברכי הכולל עבורכם עד לאחר הילולת מרן זיע"א (סוף חודש סיון).

ב. **פדיון נפש** לכלל משפחתם ע"י ראש ישיבת המקובלים בית אל בירושלים הגה"צ הרב ישראל אביחי שליט"א.

ג. **הנצחת** 2 שמות לברכה והצלחה או 2 שמות לעילוי נשמת, בלוח הנצחה מפואר שבבית הכנסת.

באהבה וברוב חיבה: רבני ואברכי "עטרת מרדכי"
 לפרטים ורישום: **054-4477562 / 08-9397933**

בתרומה של 99 ₪ 10x תשלומים

רוצים להקדיש יום ולילה של לימוד תורה בבית מדרשנו או ארוחה חמה יומית לנזקקים ל: ברכה, הצלחה, רפואה שלמה, זיווג הגון או לעילוי נשמת?
 פנו ל: בית תורה וחסד- "עטרת מרדכי אליהו" רחוב הרב זכריה מזאר 31 רחובות.
ateretme@gmail.com | 08-9397933 | 054-4477562

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

רחמים בן שמואל, יוסף ברוך בן חוה, חיים בן חנה פרחא, אופיר בן נורית שלומית (בקה) בת רגינה פרנק, לאורית בת מלכה, חנינה בת רחל, שרית שרינה בת שמחה,

לקראת עשור לפטירת מרון הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

משלימים את רכישת בית כנסת "עטרת מרדכי אליהו"

וזוכים ב:

- א.** תפילה לישועתכם מידי יום באשמורת הבוקר, ובהקדשת לימוד התורה של אברכי הכולל עבורכם עד לאחר הילולת מרון זיע"א (סוף חודש סיון)
- ב.** פדיון נפש לכלל כל משפחתכם לשמירה רפואה וישועה ע"י ראש ישיבת המקובלים בית אל בירושלים הגה"צ המקובל הרב ישראל אביחי שליט"א
- ג.** הנצחת 2 שמות לברכה והצלחה או 2 שמות לעילוי נשמת, בלוח הנצחה מפואר שבבית הכנסת.

בתרומה של 99 שח × 10 תשלומים

לפרטים ורישום: 08-9397933 / 054-4477562

או באתר www.עטרת-מרדכי.co.il

בית תורה וחסד "עטרת מרדכי אליהו" רח' הרב זכריה מדאר 31 א' רחובות

**קאהקה וקראק חיקה
רבני ואברכי
"עטרת מרדכי אליהו"**

